

▼ مجلس چهارم

چهارمین دوره انتخابات مجلس در ۲۱ فروردین‌ماه سال ۱۳۷۱ برگزار شد. انتخابات این دوره نیز به دور دوم کشیده شد و در ۱۸ اردیبهشت‌ماه برگزار شد. در این دوره ۲۰۲ نفر از تهران کاندیدا شدند و ۲ نفر در دور اول و ۲۸ نفر در دور دوم رای مجلس شدند. این دوره را شاید بتوان آغاز دوران رصالحیت کاندیداها دانست. موضوع رصالحیت‌ها تاجایی پیش رفت که ائتلاف خط امام که خود متشکل از گروه‌های مطرحی همچون دفتر تحکیم وحدت، انجمن اسلامی معلمان، انجمن اسلامی مجاهدين انقلاب اسلامی ها، انجمن اسلامی مهندسین وسازمان مجاهدين انقلاب اسلامی بود، در بیانیه‌ای اعلام کرده‌علت روند حذفی لیستی ارائه‌نخواهد داد. در ادامه ۱۲۶ نامزد در اعتراض به رصالحیت‌ها از کاندیداتوری انصراف دادند و در نهایت تنها چهار لیست جامعه‌روحانیت مبارز (باسرلیستی موحدی کرمانی و حمایت گروه‌های نزدیک به جناح راست)، مجمع روحانیون، خانه کارگر و جمعیت زنان جمهوری اسلامی نامزدهای خود را اعلام کردند. در مرحله اول تنها دو نفر (علی اکبر ابوترابی فرد وسیدعلی اکبر موسوی حسینی)رای‌مجلس شدندوتعیین تکلیف ۲۸ نماینده دیگر به دور دوم کشیده شد. عباس شیبانی، محدودواد اردشیرلاریجانی، سیدمحسن بیجویی، محمدرضا باهنر، علی اکبر ناطق‌نوری، سیدمحمددعایی، محمدعلی موحدی کرمانی، سعید رجایی خراسانی، حسن روحانی، علی عباسپورتهرانی فرد، نفیسه فیاض بخش،محسن مجتهدشسترسی،سیدعلی تقی سیدخاموشی، عباسعلی عمیدرنجنانی، مریم بهروری، پروین سلیمی، سیدمرتضی نبوی، سیدشهاب‌الدین صدر، مرضیه وحیددستجردی، قربانعلی دری نجف‌آبادی، منیره نوبخت، سیدعلی غیوری نجف‌آبادی، سیدرضانقوی، محمدکاظم بسیفیان، حبیب‌الله عسگراولادی، محمدهاشم رهبری، علی موحدی ساوجی و محمود صابر همگی از دور دوم انتخابات راهی مجلس شدند. گفتنی است تمامی نمایندگان مجلس چهارم در تهران مورد حمایت جامعه‌روحانیت مبارز بودند. در مرحله اول انتخابات مجلس چهارم در تهران یک میلیون و ۷۰۱ هزار و ۲۹۹ نفر پای صندوق‌های رای رفتند و در دور دوم نیز یک میلیون و ۲۵ هزار و ۶۲۹ نفر در انتخابات شرکت کردند.

▼ مجلس پنجم

انتخابات مجلس پنجم ۱۸ فروردین‌ماه سال ۱۳۷۴ برگزار شد. انتخابات این مجلس نیز به دور دوم کشیده شد و در ۳۱ فروردین سال ۱۳۷۵ برگزار شد. انتخابات میان‌دوره‌ای این مجلس نیز ۲۲ اسفند سال ۱۳۷۶ برگزار شد. در این دوره تعداد نامزدهای شرکت‌کننده در تهران دوبرابر دوره قبل شد و به ۴۲۱ نفر رسید. شاید مهمترین اتفاق حزبی این دوره، انصراف مجمع روحانیت مبارز از ارائه لیست انتخاباتی باشد. سازمان مجاهدين انقلابی، متشکل نوظهور کارگزاران، جمعیت دفاع از ارزش‌های انقلاب، جامعه‌روحانیت مبارز و ائتلاف خط امام احزاب و گروه‌های مهمی بودند که لیست انتخاباتی دادند. تشکل های دانشجویی، جمعیت زنان جمهوری اسلامی، جامعه‌زنان انقلاب اسلامی، خدمتگزاران راستین سازندگی، امت وسط، آزادگان، انجمن صنفی مهندسان مشاور و معمار و شه‌رساز دیگر گروه‌هایی بودند که در این دوره حضور داشتند. در دور اول علی اکبر ناطق‌نوری از جامعه‌روحانیت مبارز و فائزه هاشمی از حزب کارگزاران راهی مجلس شدند. مجید انصاری و محمود دعایی اعضای مجمع روحانیت مبارز به‌صورت مستقل در انتخابات این دوره شرکت کردند و در دور دوم انتخابات به مجلس پنجم راه یافتند. سیدعلی اکبر ابوترابی، محدودواد اردشیرلاریجانی، محمدرضا باهنر، رضا تقوی، قربانعلی دری نجف‌آبادی، حسن روحانی، فاطمه رمضان‌زاده، موسی زرگر، حسین زاجکانی‌ها، موسی زرگر، عباس شیبانی، حسین عسگری، فتاح مرتضوی، علی موحدی ساوجی، محمدعلی موحدی کرمانی، علی اکبر موسوی حسینی، مرتضی نبوی، منیره نوبخت، عبدالله نوری، دری نجف‌آبادی، علی عباس‌پور، فاطمه کروبی، مرتضی الویری و مرضیه وحیددستجردی از جمله نمایندگان راه‌یافته به مجلس پنجم از تهران بودند. در دور نخست برگزاری انتخابات، دو میلیون و ۴۴۴ هزار و ۴۱۵ نفر پای صندوق‌های رای رفتند. در مرحله دوم انتخابات یک میلیون و ۴۲۹ هزار و ۹۰۹ نفر و در انتخابات میان‌دوره‌ای نیز ۲۷۴ هزار و ۳۳۹ نفر پای صندوق رای رفتند.

▼ مجلس ششم

انتخابات مجلس ششم نیز در تهران به دور دوم کشیده شد. مرحله اول انتخابات در ۲۹ بهمن سال ۱۳۷۸ و مرحله دوم ۱۰ تیرماه سال ۱۳۷۹ برگزار شد. انتخابات میان‌دوره‌ای نیز در تاریخ ۱۸ خرداد سال ۱۳۸۰ برگزار شد. در این دوره تعداد نامزدهای شرکت در انتخابات جهش فوق‌العاده‌ای داشت و به ۸۶۰ کاندیدت رسید. احزاب سیاسی که شاهد تأیید صلاحیت گسترده شورای نگهبان بودند، یکی از پرنفوذترین حضورهای انتخاباتی را رقم زدند. جبهه مشارکت، سازمان مجاهدين انقلاب اسلامی، مجمع اسلامی بانوان، مشارکت، همبستگی، تحکیم وحدت و سازندگی، مجمع محققین و مدرسین، مجمع نیروهای خط امام، مجمع نمایندگان ادوار مجلس، انجمن اسلامی مهندسان ایران، انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌های تهران، انجمن اسلامی معلمان ایران، انجمن اسلامی جامعه پزشکی ایران، سازمان مجاهدين انقلاب اسلامی، مجمع‌نمایندگان خط‌امام‌مجلس، انجمن اسلامی فارغ‌التحصیلان هند، مجمع اسلامی کارمندان، مجمع آذری‌های ایران اسلامی، مجمع حزب‌الله مجلس و دفتر تحکیم وحدت، جامعه‌روحانیت مبارز، جمعیت مؤتلفه اسلامی، مجمع اسلامی پژوهشگران، جامعه اسلامی دانشگاهیان و گروه‌های نوظهوری چون جمعیت ایثارگران، حزب استقلال ایران و حزب تمدن اسلامی از جمله احزاب و گروه‌هایی بودند که در این دوره حضور داشتند. جبهه دوم خرداد

تلاش کرد تا در ائتلاف با ۱۴ حزب اصلاح‌طلب، لیستی مشترک ارائه دهد اما در آستانه انتخابات ائتلاف به‌هم خورد و لیست‌های متعددی از سوی اصلاح‌طلبان اعلام شد. از نکات جالب‌توجه این انتخابات حضور غلامعلی حداد‌عادل در لیست کارگزاران، محسن رضایی در لیست مجمع روحانیون، مرضیه دباغ و مرضیه وحیددستجردی در لیست همبستگی، حجت‌الاسلام کروبی ومحتشمی‌پور در فهرست جمعیت ایثارگران و عدم حضور آیت‌الله رفسنجانی در لیست مجمع روحانیون مبارز بود. ۲۹ نماینده این‌دوره از جناح اصلاح‌طلبان بودند و تنها غلامعلی حداد‌عادل از جناح راست راهی مجلس شد. بیشترین کاندیداهای مورد حمایت از لیست‌های مطبوعات دوم خردادی، جبهه مشارکت، مجمع روحانیون مبارز، دفتر تحکیم وحدت، جامعه‌نژان انقلاب اسلامی و خانه کارگر بودند. در مقابل، لیست‌های جامعه‌روحانیت مبارز، جمعیت‌ایثارگران، جامعه‌اسلامی دانشگاهیان، حزب تمدن اسلامی و چکاد آزاداندیشان به ترتیب کمترین نامزد پیروز در انتخابات را در برداشتند. محمدرضا خاتمی، جمیله کدیور، علیرضا نوری، محسن آرمین، سیدهادی خامنه‌ای، محسن میردامادی، مجید انصاری، بهزاد نبوی، احمد بورقانی، سهیلا جلودارزاده، داود سلیمانی، احمد پورنجانی، الهه کولایی، علی ششکوری‌راد،سیدعلی اکبرموسوی خوئینی‌ها،وحیده طالقانی، محسن صفایی‌فراهانی، میثم سعیدی، سیدشمس‌الدین وهابی، فاطمه حقیقت‌جو، بهروز افخمی، محمد نعیمی‌پور، ابوالقاسم سرحدی‌زاده، فاطمه راگمی، مهدی کروبی، سیدمحمد دعایی، الیاس حضرتی، حجت‌الاسلام محتشمی‌پور، حداد‌عادل و علیرضا محبوب ۳۰ منتخب‌تهران بودند که سه‌ماه بعد، نام‌سه‌نفر (علیرضا رجایی، رسول‌منتخب‌بنیا و الیاس حضرتی)از سوی شورای نگهبان از این لیست حذف شد. غلامعلی حداد‌عادل جایگزین علیرضا جایی تنها‌نماینده‌ملی-مذهبی شد و این اقدام انتقادات فراوانی به همراه داشت. در مرحله اول انتخابات مجلس ششم دو میلیون و ۲۰۴ هزار و ۸۴۷ نفر پای صندوق‌های رای رفتند. در مرحله دوم انتخابات تنها ۱۵۸ هزار و ۵۱۱ نفر به پای صندوق رفتند و در میان دوره‌ای رکورد حضور تهرانی‌های پای صندوق‌های رای شکسته شد و به عدد سه میلیون و ۲۲ هزار و ۱۴۷ نفر رسید.

▼ مجلس هفتم

هفتمین دوره انتخابات مجلس اول اسفند سال ۱۳۸۲ برگزار شد و انتخابات مجلس تهران در این دوره نیز به دور دوم کشیده شد. اما دور دوم با فاصله‌ای طولانی و در ۲۴ آذر سال ۱۳۸۵ برگزار شد. در این دوره ۸۱۶ نفر کاندیدای شرکت در انتخابات شدند؛ هر چند که رصالحیت‌های گسترده‌ای در این رخ داد که ناشی از امواج اتفاقات مجلس ششم به‌ویژه تحصن نمایندگان بوده است. در پی رصالحیت چهره‌ها و داوطلبان اصلاح‌طلب، دفتر تحکیم وحدت انتخابات را تحریم کرد و از بین گروه‌های عضو جبهه دوم خرداد به جز مجمع روحانیون مبارز، خانه کارگر و مجمع اسلامی بانوان، بقیه گروه‌ها (از جمله سازمان مجاهدين انقلاب، حزب مشارکت، حزب همبستگی) و همچنین نهضت آزادی و ملی-مذهبی‌ها اعلام کردند که در انتخابات شرکت نمی‌کنند. از میان بیش از ۸۰۰ نماینده کمتر از ۱۰۰ نفر چهره شناخته‌شده و با سابقه فعالیت سیاسی و از پنج ائتلاف آبادگران ایران اسلامی، ائتلاف برای ایران، خدمتگزاران مستقل ایران اسلامی، جمعیت ایثارگران انقلاب اسلامی و چکاد آزاداندیشان بودند. در نهایت احزاب چپ و راست به ائتلاف رسیدند و در جبهه اصولگرایان ائتلاف آبادگران انقلاب اسلامی و در جبهه اصلاح‌طلبان ائتلاف برای ایران شکل گرفت. در دور اول ۲۵ نفر از نامزدهای شهر تهران توانستند آراه نام‌برای حضور در مجلس را کسب کنند که عبارت بودند از: غلامعلی حداد‌عادل، احمد توکلی، امیررضا خادم، سیدمحمد مهدی طباطبایی شیرازی، احمد احمدی، حسین مظفر، سعید ابوطالب، نفیسه فیاض بخش، محمد خوش‌چهره جمالی، عماد افروغ، داود دانش جعفری، علیرضا زاکانی، لاله افتخاری، فضل‌الله موسوی، فاطمه‌آلیا، حسین شیخ‌الاسلام، حسین نجابت، الهام امین‌زاده، عباسعلی اختری، سیدعلی ریاض، فاطمه رهبر، الیاس نادران، حمیدرضا کاتوزیان، پرویز سروری و منوچهر متکی. علی عباسپور، حسین فدائی، زینب کندخدا و سهیلا جلودارزاده نیز در دور دوم راهی مجلس نشدند. پیروزی سیاسی مجلس هفتم با جناح راست بود و ۲۹ نماینده تهران از ائتلاف آبادگران بودند و تنها یک نماینده (سهیلا جلودارزاده) از ائتلاف بزرگ ایران راهی مجلس شدند. در انتخابات مرحله اول یک میلیون و ۹۷۱ هزار و ۵۵۷ نفر و در مرحله دوم دو میلیون و ۱۱۱ هزار و ۳۷ نفر در انتخابات شرکت کردند.

▼ مجلس هشتم

انتخابات مجلس هشتم نیز در تهران به دور دوم کشیده شد. دور نخست این انتخابات در ۲۴ اسفند سال ۱۳۸۶ برگزار شد و دور دوم شش‌ماه بعد یعنی ۲ شهریور سال ۱۳۸۷ برگزار شد. ۸۷۱ نفر کاندیدای شرکت در این دوره بودند و ۱۷ نفر از دور اول و ۱۳ نفر از دور دوم راهی مجلس شدند. این دوره را باید آغاز انشعابات در فراکسیون اصولگرایان دانست. جبهه متحد اصولگرایان به اتحاد نرسیده، انشعابات از آن شروع شد. فراکسیون اصولگرایان مستقل و نقاد، فراکسیون وفاق و کارآمدی، فراکسیون حزب‌الله سه انشعاب این گروه بودند اما در دی‌ماه سال ۱۳۸۶ اختلاف لاریجانی و احمدی‌نژاد منجر به شکل‌گیری ائتلاف فراگیر مردمی اصولگرایان شد. اصلاح‌طلبان سه لیست اصلی انتخاباتی داشتند: «ائتلاف اصلاح‌طلبان»، لیست حزب اعتماد ملی و «ائتلاف مردمی اصلاحات» سه لیست اصلی این طیف بودند. در نهایت در دور اول ۹۹ نفر راهی مجلس شدند که همگی اصولگرا بودند که عبارت بودند از: حداد عادل، آقاتهرانی، مطهری، علی توکلی، غفوری فرد، باهنر، نوباوه مردنی، کاتوزیان، عباسپور، کوثری، اکرمی، مصباحی مقدم، فاطمه رهبر، آلیا، حسینیان، نجابت و بادامچیان. در دور دوم نیز نادران، افتخاری، کوچک‌زاده، زاکانی، زارعی، صفایی، سروری، الپیان،

دوشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۳
سال سوم • شماره ۵۱۱

www.hammihanonline.ir

رسایی و فدایی از لیست جبهه متحد اصولگرایان و علیرضا محبوب از لیست اصلاح‌طلبان راهی مجلس شدند. در مرحله نخست یک میلیون و ۷۴۰ هزار و ۹۴۱ نفر و در مرحله دوم ۶۷۱ هزار و ۲۰۶ نفر پای صندوق‌های رای رفتند.

▼ مجلس نهم

نخستین دوره انتخابات مجلس نهم ۱۲ اسفند سال ۱۳۹۰ برگزار شد و انتخابات تهران در این دوره نیز به مرحله دوم کشیده شد. مرحله دوم انتخابات ۱۵ اردیبهشت سال ۱۳۹۱ برگزار شد. در تهران ۸۵۰ نفر کاندیدای تأییدصلاحیت‌شده برای شرکت در انتخابات بودند و از این میان ۵ نماینده در دور اول و ۲۵ نماینده در دور دوم راهی مجلس شدند. انشعاب اصولگرایان در این دوره نیز ادامه داشت و جبهه پایداری که حامیان احمدی‌نژاد بودند، با انشعاب از جبهه متحد اصولگرایان اعلام حضور کردند. محسن رضایی به دلیل دعوت نشدن به جبهه متحد اصولگرایان لیست جداگانه‌ای به نام جبهه ایستادگی ارائه داد. همچنین عدم حمایت جبهه متحد اصولگرایان از علی مطهری، لیست جدیدی به سرلیستی او به نام «صدای ملت» تشکیل شد. جبهه بصیرت و بیداری، حامیان ولایت، اصولگرایان اصلاح، ائتلاف کاندیداهای مستقل، جبهه اتحاد ملی و انسجام اسلامی، جهادگران ایران اسلامی، عدالت‌طلبان ایران اسلامی، جوانان ایران‌زمین و جنبش عدالت و مهرورزی دیگر گروه‌های اصولگرای حاضر در این دوره بودند. در میان اصلاح‌طلبان، حزب اعتماد ملی، خانه کارگر و حزب مردم‌سالاری لیست انتخاباتی دادند. در مرحله اول حداد‌عادل، مردنی، میرکاطمی، آقاتهرانی و ابوترابی فرد، همگی از جبهه اصولگرایان راهی مجلس شدند. در دور دوم نیز بیژن نوباوه‌وطن، اسماعیل کوثری، احمد توکلی، علی مطهری، سیدمحمد نبویان، سیدمهدی هاشمی، محمدرضا باهنر، علی اصغر زارعی، فاطمه رهبر، علیرضا زاکانی، زهره طیبی‌زاده، روح‌الله حسینیان، حسین مظفر، فاطمه‌آلیا، مهدی کوچک‌زاده، غلامرضا مصباحی مقدم، لاله افتخاری، محمد سلیمانی، حمید رسایی، مجتبی رحماندوست، مهرداد بذریاش، حسین طلا، الیاس نادران، علیرضا محبوب و حسین نجابت‌راهی مجلس شدند. گرایش سیاسی این دوره حاکی از پیروزی قاطع اصولگرایان بود. هر چند علیرضا محبوب از خانه کارگر راهی مجلس شد. در دور نخست این انتخابات دو میلیون و ۱۲۵ هزار و ۶۷۵ نفر و در دور دوم یک میلیون و ۱۲۶ هزار و ۴۸۹ نفر به پای صندوق‌های رای رفتند.

▼ مجلس دوازدهم

انتخابات مجلس دوازدهم در تهران پس از دودوره که با پیروزی قاطع لیست امید (اصلاح‌طلبان) در مجلس دهم و پیروزی قاطع لیست ایران سرر بلند (اصولگرایان) در مجلس یازدهم به دور دوم نرسیده بود، مجدداً دَوم‌رحله‌ای شد. پس از مجلس دهم، در انتخابات مجلس یازدهم و دوازدهم رکورد کاهش مشارکت در تهران زده شد و در دور دوم انتخابات مجلس یازدهم به رکورد تاریخی مشارکت هشت درصدی رسید. دور نخست این انتخابات ۱۱ اسفند سال ۱۴۰۲ و دور دوم در ۲۱ اردیبهشت سال ۱۴۰۳ برگزار شد. شورای ائتلاف نیروهای انقلاب و جبهه پایداری، امانا، جبهه صبح ایران و شوروی وحدت گروه‌های شاخص اصولگرا در این دوره بودند که همگی سهمی از نمایندگان این دوره را به خود اختصاص دادند. اصلاح‌طلبان با توجه به رصالحیت‌های گسترده که از دور قبل شدت گرفته بود، ترجیح دادند که در انتخابات حضور نداشته باشند و ائتلاف «صدای ملت» لیستی میانرود ارائه داد. پیروز انتخابات این دوره نیز تماماً از طیف اصولگرایان بودند. بیژن نوباوه‌وطن، محمد سراج، ابوالفضل ظهروند، حسین صمصامی، زهره لاجوردی، احمد ننداری، ابراهیم عزیزی، سیدمهدی فیضی، پیمان فلسفی، ابوالقاسم جراره، سیدمرتضی محمودی، مجتبی رحماندوست، عبدالحسین روح‌الامینی، مجتبی زارعی، زینب قیصری، علیرضا سلیمی، مهدی شریفیان، صالح اسکندری، مهدی عسگری و حسین نجابت ۳۰ نماینده تهران در مجلس دوازدهم هستند. در دور نخست انتخابات مجلس دوازدهم یک میلیون و ۵۶۹ هزار و ۸۵۷ نفر شرکت کردند و در دور دوم مشارکت هشت درصدی اعلام شد و تنها ۵۵۲ هزار رای صحیح به صندوق ریخته شد.

▼ نگاهی به آمارها

با وجود آنکه جمعیت کشور در این سال‌ها افزایشی بوده و مثلاً در سال‌های ۱۳۵۸ و ۱۳۶۴ احتمالاً جمعیت تهران چیزی بالغ بر ۵ میلیون بوده است و میزان مشارکت تا ۲ میلیون را هم رقم زده‌اند، حالا جمعیت ۹ میلیون نفر است و دیگر بار میزان مشارکت چیزی برابر با همان ادوار است که اگر روند منطقی پیش می‌رفت، باید بر میزان مشارکت‌کنندگان در انتخابات افزوده می‌شد نه اینکه در هر دوره شاهد روند نزولی شرکت در انتخابات باشیم. اگر تا جایی شکاف بین سیاسیون تنها به مشارکت و عدم مشارکت گروه‌ها و احزاب سیاسی در انتخابات منجر می‌شد و بر مشارکت مردم تأثیر قابل ملاحظه‌ای نداشت، اما هرچه نظارت استصوابی، رصالحیت‌ها و فضای باز سیاسی و اجتماعی محدودتر شد، از مشارکت مردم در انتخابات نیز کاسته شد. مردم تهران در انتخابات مجلس ششم به‌خوبی به حذف ناگهانی علیرضا جایی جایگزینی غلامعلی حداد‌عادل واکنش داده و بی‌سابقه‌ترین مشارکت در دور دوم را رقم زدند اما کاهش مشارکت فرایندی ادامه‌دار نبود و از مجلس یازدهم مشارکت مردم تهران در انتخابات به‌وضوح کاهش پیدا کرد. هر چند که وزیر کشور معتقد به خلق حماسه‌ای هشت درصدی در انتخابات مجلس دوازدهم در تهران بود، اما آنچه روشن است مردم با آمار و ارقام پیام خود را منتقل کردند. پس نه در راستای بحران سیاسی در بُعد فعالیت سیاسی جریان‌های مختلف بلکه متبناً بر آمار موجود و واقع‌بینی متناسب با آن، باید فکری به حال وضعیت پیش‌آمده و اعتماد مردم به قدرت تعیین‌سروششت‌شان انجام‌گیرد.

نگاه کارشناس

تجرباتی از

انتخابات مجلس دوازدهم

رضا حقیقی

کارشناس سیاسی

انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس به پایان رسید و دفتر برگزاری دوازدهمین دوره از انتخابات مجلس شورای اسلامی هم بسته شد. انتخابات اخیر نیز در نوع خود ویژگی‌هایی داشت که آن را از دیگر دوره‌ها متمایز می‌ساخت. به‌عنوان جمع‌بندی تجربیاتی که از این دوره به‌دست آمد، می‌توان ارزیابی محوری را راجع به اهم تحولات آن و چشم‌انداز آتی به شرح زیر ارائه نمود:

انتخابات مجلس دوازدهم به وضوح نشان داد حذف یک جریان سیاسی از گردونه رقابت‌ها یا انگیزه کاهش «فضای دوقطبی» در جامعه و به‌منظور از میان بردن تبعات ناخوشایندان، راهکار صحیح و نتیجه‌بخشی نیست. ماهیت و جوهره یک سیستم رقابتی، ایجاد دوقطبی را اجتناب‌ناپذیر می‌کند و چنانچه با دستکاری یک سیستم، یک قطب به‌طور کامل حذف و از گردونه خارج شود، قطب به‌جامانده از درون پلاریزه می‌شود و شکاف‌های جدید حادث می‌گردد. لذا این زایش درون‌زا حد بقیف ندارد. پس چه‌سپا پذیرفته‌تر که دوقطبی‌های اولیه که اصالت بیشتری دارند ووجه مشخصه‌امزرنبندی‌های پرنفوذتر و بر خوردراری از تمایز و شکاف هویتی قوی‌تر و نشأت گرفته از گسل‌های سیاسی واقعی است که در کف جامعه وجود دارد، پابرجامانند و نتیجتاً دامنه رقابت‌ها را گستر و انگیزه و میزان مشارکت سلیقه‌های مختلف بیشتر شود. زمانی‌که در درون یک اردوگاه با خط مشی فکری مشترک رقابت شکل می‌گیرد، دو طرف برای ربودن گوی از حریف، ناگزیر وارد تسویه‌حساب و اتهام‌زنی‌ها در ساحت‌هایی خارج از آنچه بنا بر مسئولیت آتی، موضوعیت دارد، می‌شوند که البته چنانچه نتیجه آن ایجاد شفافیت بیشتر باشد، فی‌نفسه بد نیست اما از رسالت واقعی انتخابات فرسنگ‌ها فاصله دارد.

بر این اساس، آنچه هم‌اکنون به‌صورت‌بندی‌های جدید در درون اردوگاه جریان اصول‌گرا منتهی شده است را می‌توان در قالب دوقطبی‌های ضعیف‌تر زیر که بعضاً در گذشته نیز در تناظر با جریان بیرونی وجود داشته اما در میزان دافعه میان دو قطب نسبت به یکدیگر تغییراتی به وجود آمده و دچار تخفیف شده، دسته‌بندی کرد: دوقطبی‌های نسل جدید و قدیم؛ عملگرادر برابر آرمانگرا و شعارگرا؛ پوپولیست در مقابل عقل‌گرا و همچنین تندرو در تناظر با میانرود. در کنار اینها موارد مشهود دیگری وجود دارد که هر یک از طرفین با معیار قرار دادن هنجارها و ارزش‌های انسانی، طرف مقابل را به فقدان یا بی‌التفاتی به آن ویژگی‌ها متهم می‌کند که خود مولد دوقطبی‌های جدید است. مثل اینکه یک جریان، خود را حامی شفافیت مالی، عدالت‌محوری و ساده‌زیستی معرفی می‌کند و رقیب را دارای انحراف از جریان اصل خود و متصف به پیشینه‌تجمل‌گرایی و بی‌انضباطی‌های مالی می‌داند. در رابطه با تأثیرات نتایج انتخابات اخیر بر سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات خرد و کلان کشور، می‌توان پیش‌بینی کرد در پاره‌ای از مسائل داخلی از جمله گسل‌های اجتماعی و فرهنگی، ورود مجلس آتی حداکثری و در حوزه سیاست خارجی ورود آن حداقفی است. راهبرد سیاست خارجی به دلیل متغیرهایی چون: برنامه‌ی هسته‌ای، سیاست‌های منطقه‌ای به‌ویژه تحولات پس از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و حمله‌ی موشکی- پهپادی به اسرائیل، به نوعی قوام و ثبات بیشتری یافته و به دلیل مراکز متعدد تصمیم‌ساز و تأثیرگذار در سطوح کلان، ماهیتاً نمی‌تواند تغییر کند. ممکن است در این اثنا هزار چندگانه‌ی به‌صورت تاکتیکی نمایندگان به مباحثی ورود کنند که ریز و ریز و ظهور آن حداکثر بر فراخور تحولات آتی و مناسبتی خواهد بود. بحث معیشت مردم و اوضاع اقتصادی در کنار سیاست‌های فرهنگی، اجتماعی، مهم‌ترین موضوع محل آژموده شدن مجلس دوازدهم خواهد بود. اگر چه ریزش قابل‌توجه‌آرمانی‌نگان دوره‌ی پیشین مجلس در انتخابات اخیر و ورود جریانات جدید همسوس با دولت به مجلس، ممکن است این شائبه‌را ایجاد کند که چالشی جدی در این حوزه از جانب مجلس متوجه دولت نخواهد بود، اما واقعات جامعه نشان می‌دهد مشکلات اقتصادی، تورم بی‌سابقه و کاهش شدید قدرت خرید مردم، مجلسیان را ناگزیر خواهد کرد و در معرکه شوند و پاره‌ای از سیاست‌های منفی متأثر بر اقتصاد و معضلات مربوط به ضعف حکمرانی و تصمیم‌سازان در بدنه‌ی دولت را زیر سؤال برده و برای آنها چاره‌اندیشی کنند. به‌نظر می‌رسد نمایندگان مستقل که حدوداً یک‌سوم ترکیب کنونی را تشکیل خواهند داد، در این موضوعات فعال‌تر بوده و ورود جدی‌تری به مسائل داشته باشند. علاوه بر تورم افسارگسیخته، موارد دیگری نظیر: نابسامانی قیمت مسکن، اجاره‌بها و خودرو، مشکلات مربوط به تأمین نیازهای پزشکی، دارویی، بیماران صعب‌العلاج و بیمه، چالش‌های زیست‌محیطی و آلاینده‌ها، ناترازی در تولید و مصرف انرژی با نگاه به آینده، توسعه‌ی زیرساخت‌های صنعت نفت، میعانات گازی و پتروشیمی، بحران آب، اشتغال نسل جوان، ازدواج و فرزندآوری، تقویت انضباط مالی و مبارزه با فساد اقتصادی و اداری، تقیح قوانین و…، موضوعاتی هستند که مجلس با آنها دست به‌گریبان خواهد بود.